

Leif H. Skare: Bokføringsmaskiner og gennemskriftssystemer, Bokføringsteknikk II. J. W. Cappelens Forlag. Oslo. 1946. 100 Sider.

Under ovenstaaende Titel er i Tilslutning til Leif H. Skares »Bokføringsteknikk I, En innføring i moderne maskinbokføring og gennemskriftsbokføring for hånd«, som er anmeldt i nærværende Tidsskrift Hefte 45—46, 1944, nu udkommet det deri bebudede Katalog over de paa det norske Marked indførte Gennemskrivningssystemer og Bogføringsmaskiner. Ifølge Forfatterens Forord er Materialet skaffet til Veje ved Udsendelse af Spørgeskemaer til alle kendte Forhandlere af Systemer og Maskiner i Norge.

Kataloget følger i sin Inddeling den grundlæggende Fremstilling i »Bokføringsteknikk I« og tænkes anvendt i Forbindelse dermed. Der vises Afbildninger af Materiel til Gennemskrivningssystemerne og de vigtigste Modeller inden for Maskinerne af Skrivemaskinetypen uden og med Tælleværker, Maskinerne af Regnemaskinetypen med Tekstsymboler og med Skrivemaskinetastatur, de multiplicerende Bogføringsmaskiner, de registrerende Bogføringsmaskiner (Kasseapparattypen), Hulkortmaskinerne og endelig Linieoverføringsmaskinerne. Hver Illustration er ledsaget af kortfattede Oplysninger bl. a. om Fabrikant, Forhandler i Norge, Priser i 1946, for Gennemskrivningssystemernes Vedkommende endvidere om Gennemskrivningsapparatets Konstruktion, Skemaernes Indretning, Bogføringsmetodens nærmere Udformning og det til Systemerne knyttede Tilbehør, for Bogføringsmaskinernes Vedkommende om Maskinernes Pladsbehov, Antal Tælleværker og disses Konstruktion, Tastaturets Indretning, Vognens Indretning samt særligt Udstyr og Tilbehør til Maskinerne.

Som Forfatteren imidlertid udtaler, er Markedsforholdene efter Krigen endnu langtfra blevet normale, særlig naar det gælder Bogføringsmaskiner, og dette maa naturligvis præge Fremstillingen en Smule. I adskillige Tilfælde har man saaledes slet ikke kunnet faa opgivet Priserne, medens de i andre Tilfælde er angivet noget ubestemt. Alligevel er der ingen Tvivl om, at Bogens Oplysninger, saaledes som de fremsættes i en overskuelig Form, kan være til Støtte for den, der overvejer at anlægge Gennemskrivnings- eller Maskinbogholderi, og dette gælder ogsaa her i Landet, hvor Forholdene i Henseende til Bogføringsmaskiner ikke adskiller sig saa væsentligt fra de norske Forhold, hverken hvad angaar de Typer og Modeller, der vil komme paa Markedet i den nærmeste Tid fremover, eller i Henseende til de Priser, der maa betales for dem.

Aage Housted.

N. Elkær-Hansen: Bedriftsøkonomi. Industrivirksomheders Ledelse og Drift. Forlaget Fremad. København. 1946. 146 Sider.

Allerede tidligt fik arbejderbevægelsen øjnene op for nationaløkonomiens betydning for det faglige og politiske arbejde. Rundt omkring i fagorganisationerne og politiske foreninger oprettedes studiekredse i nationaløkonomi, hvor man baade gennemgik nationaløkonomiens almindelige teori og aktuelle økonomiske problemer. Til det brug skabtes en række lærebøger, der har øget arbejdernes indsigt i økonomiske problemer. Selvfølgelig kom man i denne forbindelse ogsaa ind paa de driftsøkonomiske problemer, men det

Leif H. Skare: Bokføringsmaskiner og gennemskriftssystemer, Bokføringsteknikk II. J. W. Cappelens Forlag. Oslo. 1946. 100 Sider.

Under ovenstaaende Titel er i Tilslutning til Leif H. Skares »Bokføringsteknikk I, En innføring i moderne maskinbokføring og gennemskriftsbokføring for hånd«, som er anmeldt i nærværende Tidsskrift Hefte 45—46, 1944, nu udkommet det deri bebudede Katalog over de paa det norske Marked indførte Gennemskrivningssystemer og Bogføringsmaskiner. Ifølge Forfatterens Forord er Materialet skaffet til Veje ved Udsendelse af Spørgeskemaer til alle kendte Forhandlere af Systemer og Maskiner i Norge.

Kataloget følger i sin Inddeling den grundlæggende Fremstilling i »Bokføringsteknikk I« og tænkes anvendt i Forbindelse dermed. Der vises Afbildninger af Materiel til Gennemskrivningssystemerne og de vigtigste Modeller inden for Maskinerne af Skrivemaskinetypen uden og med Tælleværker, Maskinerne af Regnemaskinetypen med Tekstsymboler og med Skrivemaskinetastatur, de multiplicerende Bogføringsmaskiner, de registrerende Bogføringsmaskiner (Kasseapparattypen), Hulkortmaskinerne og endelig Linieoverføringsmaskinerne. Hver Illustration er ledsaget af kortfattede Oplysninger bl. a. om Fabrikant, Forhandler i Norge, Priser i 1946, for Gennemskrivningssystemernes Vedkommende endvidere om Gennemskrivningsapparatets Konstruktion, Skemaernes Indretning, Bogføringsmetodens nærmere Udformning og det til Systemerne knyttede Tilbehør, for Bogføringsmaskinerne Vedkommende om Maskinerne Pladsbehov, Antal Tælleværker og disses Konstruktion, Tastaturets Indretning, Vognens Indretning samt særligt Udstyr og Tilbehør til Maskinerne.

Som Forfatteren imidlertid udtaler, er Markedsforholdene efter Krigen endnu langtfra blevet normale, særlig naar det gælder Bogføringsmaskiner, og dette maa naturligvis præge Fremstillingen en Smule. I adskillige Tilfælde har man saaledes slet ikke kunnet faa opgivet Priserne, medens de i andre Tilfælde er angivet noget ubestemt. Alligevel er der ingen Tvivl om, at Bogens Oplysninger, saaledes som de fremsættes i en overskuelig Form, kan være til Støtte for den, der overvejer at anlægge Gennemskrivnings- eller Maskinbogholderi, og dette gælder ogsaa her i Landet, hvor Forholdene i Henseende til Bogføringsmaskiner ikke adskiller sig saa væsentligt fra de norske Forhold, hverken hvad angaar de Typer og Modeller, der vil komme paa Markedet i den nærmeste Tid fremover, eller i Henseende til de Priser, der maa betales for dem.

Aage Housted.

N. Elkær-Hansen: Bedriftøkonomi. Industrivirksomheders Ledelse og Drift. Forlaget Fremad. København. 1946. 146 Sider.

Allerede tidligt fik arbejderbevægelsen øjnene op for nationaløkonomiens betydning for det faglige og politiske arbejde. Rundt omkring i fagorganisationerne og politiske foreninger oprettedes studiekredse i nationaløkonomi, hvor man baade gennemgik nationaløkonomiens almindelige teori og aktuelle økonomiske problemer. Til det brug skabtes en række lærebøger, der har øget arbejdernes indsigt i økonomiske problemer. Selvfølgelig kom man i denne forbindelse ogsaa ind paa de driftsøkonomiske problemer, men det

maa siges, at det egentlig varede lidt længe, inden driftsøkonomien fik den plads inden for oplysningsarbejdet, som den fortjener. I den sidste tid er der dog sket en ændring, og interessen for driftsøkonomiske problemer er i stærk tiltagen. Arbejdet har dog været hemmet af savnet af en egnet lærebog; de eksisterende, der var skrevet til andet formaal, var for store og krævede for store forudsætninger til, at de uden særlige forstudier kunde anvendes til studiekredsbrug. Savnet er nu blevet afhjulpet, idet Arbejdernes Oplysningsforbund har udsendt en lille Bedriftsøkonomi, udarbejdet af cand. polit. Niels Elkær-Hansen.

Bogen er delt i tre hovedafsnit. Først behandles de problemer, der opstaar i forbindelse med starten af en virksomhed, saasom virksomhedsformer, finansiering, beliggenhed og anskaffelse af maskiner; derefter gennemgaas i afsnittet virksomhedens drift: rationel driftsledelse, regnskabs- og omkostningsproblemer, og i det sidste hovedafsnit salgs- og udbyttepolitik, hvor der sondres mellem forholdene inden for privatkapitalistiske virksomheder, andelsselskaber og offentlige værker.

Denne tredeling er ikke helt logisk. Salgspolitik og udbyttepolitik er jo i sig selv en underafdeling af virksomhedens drift; det samme kan vel siges om driftens finansproblemer, der behandles under afsnittet finansiering. Ser man imidlertid bort fra hovedinddelingerne, maa det dog siges, at de enkelte problemer kommer i en fornuftig rækkefølge, og at fremstillingen er letlæst, hvad der jo er vigtigt for en studiekredsbog. Ser man paa stofforordningen, synes beliggenhedskriteriet dog at fylde for meget, og rationel driftsledelse vilde have vundet ved en fyldigere fremstilling, saaledes at f. eks. stabs- og linieprincippet var kommet med. Problemerne i forbindelse med rationel driftsledelse hører jo ogsaa til det, der interesserer arbejderne mest.

I en studiekredsbog bør nye definitioner og fejl undgaas. Dette er ikke helt lykkedes for forfatteren. Saaledes definerer han paa side 69 goodwill som forskellen mellem statusværdien og likvidationsværdien, medens man plejer at definere goodwill som forskellen mellem den paa basis af fuld viden om fremtiden udregnede kapitalværdi og den i praksis foretagne opsummering af de enkeltvis vurderede statusposter (aktiver ÷ fremmedkapital). Paa side 76 maales bruttoavancen i % af selskabets aktiver, en procent, der selvfølgelig kan beregnes, men synes at være ganske uden interesse. Til sidst skal blot nævnes, at forfatteren taler om foliokonto paa side 23 og mener kassekredit.

Selvfølgelig vil der i en saadan bog være afsnit, hvor man vilde have foretrukket en lidt anden form, men trods dette og de ovenfor nævnte unøjagtigheder, maa den foreliggende bog hilses velkommen. Det er min opfattelse, at faar forfatteren i en ny udgave rettet de paa pegede punkter og samtidig husker paa, at den allerbedste agitation er en kold og lidenskabsløs fremstilling af fakta, tror jeg, at han vil naa sit maal: at være med til at give danske arbejdere indsigts i driftsøkonomiens problemer.

Per Boesen.